

Omgevingsplan

“Buitengebied Borsele 2018”

Omgevingsplan Buitengebied Borsele 2018

Borsele-Bijlagen bij regels

bestemmingsplan met verbrede reikwijdte

identificatie

identificatiecode:

NL.IMRO.0654.OPBGB2017-0002 Borsele

projectnummer:

projectleider:

ir C.A. Louws

planstatus

datum:

29-10-2016

05-10-2017

status:

voorontwerp

ontwerp

Inhoudsopgave

Bijlagen bij regels

Bijlage 1	Sortimentslijst beplantingen
Bijlage 2	Streekeigen beplantingen
Bijlage 3	Staat van Bedrijfsactiviteiten
Bijlage 4	Staat van Horeca-activiteiten
Bijlage 5	Vergunde nevenactiviteiten
Bijlage 6	Technische criteria planbeoordeling monumenten

bijlagen
bij de regels

Bijlage 1 Sortimentslijst beplantingen

Bijlage Sortimentslijst beplantingen

Boomsoorten

Boomsoort	Singel	Vogelbosje	Haag	Windscherm	Solitaire boom	Boomweide	Knotboom	Dijken
Acer pseudoplatanus (gewone esdoorn)*					x			x
Aesculus hippocastanum (witte paardekastanje)*					x			
Alnus glutinosa (zwarte els)	x	(x)		x				
Alnus incana (witte els)				x				
Carpinus betulus (haagbeuk)	x		x					
Fagus sylvatica (gewone beuk)			x		x			x
Fraxinus excelsior (gewone es) *	x						(x)	x
Juglans regia (okkernoot)*					x	x		x
Malus (appel, hoogstam)*						x		
Mespilus germanica (mispel)	x				x			
Morus nigra (zwarte moerbeï)					x			
Platanus x acerifolia (plataan)					x			
Populus alba (witte abeel)	x							x
Populus x canadensis (euramerikaanse populier)*	x						(x)	
Populus x canescens (grauwe abeel)*	x							x
Populus nigra (zwarte populier)*	x			x		x	(x)	x
Populus tremula				x				
Prunus avium (zoete kers)	x	(x)			x			x
Prunus (kers, hoogstam)*						x		
Prunus (pruim, hoogstam)*						x		
Pyrus (peer, hoogstam)*						x		
Quercus robur (zomereik)	x	(x)			x			x
Salix alba (schietwilg)*	x						x	x
Salix fragilis (kraakwilg)	x							
Tilia cordata (winterlinde)	x				x			x
Tilia platyphyllos (zomerlinde)	x				x			x
Tilia x europaea (hollandse linde)*					x			
Ulmus laevis (fladderiep) *	x				x			x

N.B.:

* Van deze soorten zijn geschikte cultuurvariëteiten in de handel.

(x) Deze soorten spaarzaam toepassen.

Heestersoorten

Heestersoort	Singel	Vogelbosje	Haag	Zeeuwse haag
Acer campestre (veldesdoorn)	x	(x)	x	
Amelanchier lamarckii (drents krentenboompje) r	x	x		
Cornus sanguinea (rode kornoelje) r	x	x		x
Corylus avellana (hazelaar)	x	x		
Crataegus monogyna (eenstijlige meidoorn)			x	x
Euonymus europaeus (wilde kardinaalsmuts) r	x	x		x
Ilex aquifolium (hulst)	x	(x)	x	
Ligustrum vulgare (wilde liguster)	x	x	x	
Prunus padus (vogelkers)	x	x		
Prunus spinosa (sleedoorn) r	x	x		x
Rhamnus catharticus (wegedoorn) r	x	x		
Rhamnus frangula (vuilboom)	x	(x)		
Rosa canina (hondsroos) r	x	x		x
Rosa rubiginosa (eglantier)	x	x		(x)
Salix cinerea (grauwe wilg) r	x	x		
Sambucus nigra (gewone vlier)	x	x		
Taxus baccata (venijnboom)			x	
Viburnum opulus (gelderse roos) r	x	x		

N.B.:

r Deze soorten overwegend in randen te gebruiken.

(x) Deze soorten spaarzaam toepassen.

Bijlage 2 Streekeigen beplantingen

Bijlage Streekeigen beplantingselementen

Streekeigen beplantingselementen zijn zeer divers van aard. Naast beplantingen is sprake van andere streekeigen elementen, zoals drinkputten. Hierna volgt een opsomming:

* (bloemen)tuin

moestuin

kruidentuin

huisweide

* singelbeplanting

vogelbosje

haag

Zeeuwse haag

windscherm

solitaire boom / leiboom

boomweide, met populier of hoogstamfruitbomen

knotboom

* drinkput

- **Singelbeplanting**

Een singel is een doorgaande beplantingsstrook bestaande uit heesters of een combinatie van bomen en heesters. De minimum breedte van een door struiken bepaalde singel bedraagt 5 meter. Een door bomen en struiken bepaalde singel moet minimaal 10 meter breed zijn. De aanplant gebeurt in rijen, waarbij de onderlinge afstand tussen en in de rijen ca. 1,25-1,50 meter bedraagt.

Een keuze is noodzakelijk tussen een menging van (min of meer) even snel groeiende soorten of een beplantingsvorm met snel groeiende soorten, welke tijdelijk deel uitmaken van de beplanting.

1 Even snel groeiende soorten

Het voordeel van dit systeem is dat een minder intensieve begeleiding noodzakelijk is. Een nadeel is dat het langere tijd duurt voordat de gewenste functie wordt bereikt. De beplanting is in de beginfase een stuk opener als in de navolgend genoemde beplantingsvorm.

2 Traag en snelgroeiende soorten gecombineerd

In het wijker-blijver-systeem worden snelgroeiende soorten toegepast, die tijdelijk deel uitmaken van de aanplant. Het voordeel van dit systeem is dat de beplantingen in een veel eerder stadium de gestelde functies kunnen vervullen (zoals bijv. beschutting). Het nadeel is echter dat dit systeem een goede planning en een tijdige uitvoering van maatregelen vereist (bijv. tijdig de wijkers verwijderen).

Verder dient rekening gehouden te worden met de bodemsoort en de windinvloeden. Vooral aan de zijde van de Westerscheldedijk is de invloed van de wind (die nog enigszins zout is) groot. Niet elke soort zal het hier goed doen.

Onderhoud bosplantsoen:

Periodieke dunning op het moment dat de beplanting in sluiting komt, 1x / 3-5 jaar, afhankelijk van de bodemsoort, het plantverband en de samenstelling van het sortiment. Door het weghalen dan wel laten staan van bepaalde exemplaren wordt het eindbeeld van de beplanting bereikt. Na 10-15 jaar staat de beplanting op de definitieve afstand en is dunnen niet meer nodig. De beplanting heeft op dat moment de karakteristieke vorm.

Bij toepassing van wijkers moeten dezen bij de eerste dunning worden verwijderd. De blijvende soorten, met name de langzame groeiers, moeten op tijd voldoende ruimte krijgen om uit te groeien.

- **Vogelbosje**

Een vogelbosje is een dicht beplantingsvak of -blok met enige omvang, dat een uitstekende biotoop vormt voor vogels. Door de toepassing van struiksoorten die stekels (=ter bescherming van de vogels) en vruchten (voedsel) hebben, worden verscheidene vogelsoorten aangetrokken. Hierdoor neemt de natuurwaarde van het erf toe.

Onderhoud vogelbosje:

Zie voor periodieke dunning 'onderhoud bosplantsoen'. Als de ruimte en lichttoetreding voldoende zijn, kan de uitvoering van dunnings- of snoeimaatregelen achterwege blijven.

- **Haag**

Een geschoren haag is een beplantingsvorm waarbij struiken of bomen van dezelfde soort op korte afstand van elkaar in 1 of 2 rijen zijn geplant. De geschoren haag is geschikt om afscherming te realiseren op een zeer beperkte ruimte. De hagen kunnen 0,80- 1,00 m breed worden, de hoogte is variabel (0,50 tot 2,50 meter). Liguster, hult en taxus moeten niet in de nabijheid van vee worden aangeplant in verband met vergiftigingsgevaar. Gemiddeld worden 3-5 planten per m² aangeplant.

De soorten leylandii (conifeer) of prunus laurocerasus (laurier) vormen geen streekeigen of inheemse soorten en doen daardoor afbreuk aan het landschapsbeeld. Deze soorten zijn niet toegestaan.

Onderhoud hagen:

Afhankelijk van de soort en gewenste strakheid van de haag 2-3 x per jaar snoei.

- **Zeeuwse haag**

De Zeeuwse haag vormt een vrij uitgroeiende (losse) haag en bestaat uit een menging van verschillende heestersoorten. Voor de geschoren vorm geldt een minimumbreedte van 2 á 3 meter. Gemiddeld wordt 1 plant per m² aangeplant.

Onderhoud Zeeuwse haag:

Indien de hagen gesloten zijn, zijn geen maatregelen noodzakelijk. Bescherming tegen vee vormt een van de belangrijkste beheermaatregelen.

- **Windscherm**

Door de geschoren vorm van de (elzen)haag, geldt een minimumbreedte van 1 á 2 meter en een minimum eindhoogte van 3 á 4 meter. Gemiddeld worden 2 planten per m² aangeplant.

Onderhoud (elzen)haag:

1 á 2 jaarlijkse snoei.

- **Solitaire boom, (kleine) boomgroep of bomenrij**

Een solitair is een alleenstaande boom in een open ruimte. Een (kleine) boomgroep is een groep waarvan de kronen een geheel vormen. Een bomenrij is een beplanting van 1 of meer rijen bomen van op regelmatige afstand staande bomen van gelijke leeftijd.

Linde

(*Tilia europaea* 'Pallida' (Koningslinde) + andere mogelijke soorten),

De koningslinde is vooral bekend van de grenslinden die veelvuldig in het gebied (vooral op de dijken) voorkomen. Ook op de erven komen de linde voor. Dit kan zijn als solitair of in leivorm. De leivorm werd in het verleden voor het woonhuisgedeelte (en niet voor het gepotdekselde deel van de schuur) aangebracht om de zon uit de woning te weren. Jaarlijkse snoei is bij de leivorm noodzakelijk. Hierbij zijn er twee mogelijkheden: een 'geschoren' vorm en een gesnoeide vorm. Bij de gesnoeide vorm worden de bladeren tot op de takken teruggesnoeid. De geschoren vorm oogt als een soort haag op pootjes en is wat breder.

Kastanje

(*Aesculus hippocastanum*),

De kastanje is een zeer beeldbepalende boom met een mooie groeivorm. Je ziet deze boom vaak als 'poort' bij opritten staan. Let op: hij heeft veel ruimte nodig.

Notenboom

(*Juglans regia* (bijv. 'Buccaneer'),

Deze soort werd vroeger vlak bij de woning aangeplant. De voornaamste reden daarvan is natuurlijk de opbrengst van noten. Ook scheidt de boom een bepaalde stof af die muggen zou weren. Het vormt tevens een geschikte soort om op boomweiden aan te planten.

Onderhoud solitaire bomen en boomgroepen:

Jonge bomen: 5 x begeleidingssnoei in de 10 jaar.

- **Boomweide met populier of hoogstamfruitbomen**

Een boomweide kenmerkt zich door een onderbegroeiing van gras en een regelmatig plantverband. De plantafstand varieert afhankelijk van de soort van 6,00-12,00 meter. Onderstaande lijst geeft een overzicht van de oude fruitrassen welke in het verleden veel voorkwamen in Nederland. Het streven is om deze oude hoogstamrassen weer terug te laten komen op de erven.

Appels

De appel kan op bijna alle grondsoorten worden geteeld. De plantafstand is 8 tot 10 m (afhankelijk van de grondsoort).

Zuur

Benoni

Bellefleur - Brabantse

 - Dubbele

 - Franse

Bramley's Seedling

Court-Pendu

Goudreinette, Schone van Bos

Groninger Kroon

James Grieve

Jacques Lebel

Keuleman

Notarisappel

Ossenkop

Sterappel

Yellow Transp., Tarweappel

Zoet

Dijkmanszoet

Zoete Aagt

Zoete Bloemee

Zoete Campagner

Zoete Ermgaard

Zoete Hollaars

Zoete Kroon

Zoete Paradijs

Zoete Pippeling, Kaneelzoet

Peren

Een peer kan op alle goed doorlatende grondsoorten worden geteeld mits de grondwaterstand niet te hoog is. Plantafstand 8 tot 10 m.

Handperen

Bergamot d'Esperen

Beurre Al. Lucas

Beurre Hardy

Beurre de Merode

Bonne Louise d'Avranche

Clapp's Favourite

Conference

Doyenne du Comice

Dubbele Jut

Jut

Oomskinderen, kruidenierp.

Legipont

Triomphe de Vienne

Zwijndrechtse wijnpeer

Stoofperen

Brederode

Gieser Wildeman

Kleipeer

Pondspeer

St. Remy

Winterrietpeer

Pruimen

Pruimen zijn beter bestand tegen ongunstige groeiomstandigheden dan andere fruitsoorten.

Vaak staan ze op de laagste plaatsen. Snoeien in het najaar om de ziekten zoals gomdrup en loodglasinfectie te beperken. Plantafstand ca. 8 m.

Belle de Louvain

Bleue de Belgique

Czar

Dubbele boerenwitte

Early Laxton

Italiaanse kwets

Mirabelle de Nancy

Reine Claude d'Althan

Reine Claude d'Oullins

Reine Claude Verte

Reine Victoria

Kers

Kersen onderscheiden zich van de andere fruitrassen, onder meer door de kritische leefseisen. Zo is een goed doorlatende grond absoluut noodzakelijk en wateroverlast funest voor de conditie van de boom. Kersen houden niet van stalmest of te voedzame grond. De plantafstand voor de zoete kers bedraagt 8 tot 10 m en voor de zure kers 5 á 6 meter.

Zoet

Early Rivers

Klerk

Pater v. Mansfield

Varikse Zwarte

Vr. v. Werder, Zeeuwse bruine

Zeeuwse Zoete Morel

Zwarte Spaanse

Zuur

Meikers

Morel (kriek)

Onderhoud hoogstam fruitbomen:

Jaarlijkse snoei van de fruitbomen is gewenst. Bescherming tegen vee vormt een van de belangrijkste beheermaatregelen.

- **Knotboom**

Een knotboom is een boom waarvan in de jeugd de spil is ingekort tot een hoogte van 1,50-2,50 meter en alle takken zijn verwijderd. Door het opnieuw uitlopen vormt zich een nieuwe, bezemachtige kroon. Vroeger leverden knotbomen geriefhout. Nu is de functie vaak landschappelijk en ecologisch (broedgelegenheid voor vogels). Knotbomen worden veelal aangetroffen langs sloten en waterpartijen. De plantafstand is vaak onregelmatig.

Voor de toepassing van knotbomen vormt de wilg de meest bekende soort. Geknotte vormen zijn ook mogelijk bij de soorten es en populier.

Onderhoud knotbomen:

De takken worden periodiek (eens in de 3-10 jaar, gemiddeld na 5 jaar) teruggezet: het zogenaamde knotten.

Bijlage 3 Staat van Bedrijfsactiviteiten

Bijlage Standaard Staat van Bedrijfsactiviteiten

1

Lijst van afkortingen in de Staat van Bedrijfsactiviteiten

-	niet van toepassing of niet relevant	w	week
<	kleiner dan	j	jaar
>	groter	B	bodemverontreiniging
=	gelijk aan	C	continu
cat.	categorie	D	divers
e.d.	en dergelijke	L	luchtverontreiniging
kl.	klasse	Z	zonering op basis van Wet geluidhinder
n.e.g.	niet elders genoemd	R	risico (Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk van toepassing)
o.c.	opslagcapaciteit	V	Vuurwerkbesluit van toepassing
p.c.	productiecapaciteit	G/P	verkeersaantrekkende werking goederenvervoer/personenvervoer:
p.o.	productieoppervlak		1. potentieel geringe verkeersaantrekkende werking
b.o.	bedrijfsoppervlak		2. potentieel aanzienlijke verkeersaantrekkende werking
v.c.	verwerkingscapaciteit		3. potentieel zeer grote verkeersaantrekkende werking
u	uur		
d	dag		

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE	VERKEER	
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW											
0112	011, 012, 013, 016	0	Tuinbouw:											
0112	0113	4	- champignonkwekerijen (algemeen)	30	10	30	C		10		30	2	1	G
0112	0113	5	- champignonkwekerijen met mestfermentatie	100	10	30	C		10		100	3.2	1	G
0112	0163	6	- bloembollendroog- en prepareerbedrijven	30	10	30	C		10		30	2	1	G
0112	011	7	- witlofkwekerijen (algemeen)	30	10	30	C		10		30	2	1	G
014	016	0	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw:											
014	016	1	- algemeen (onder andere loonbedrijven): b.o. > 500 m ²	30	10	50			10		50	D	3.1	2 G
014	016	2	- algemeen (onder andere loonbedrijven): b.o. <= 500 m ²	30	10	30			10		30	2	1	G
014	016		- algemeen met opslag bestrijdingsmiddelen > 10 ton: zie SBI-code 51.55											
014	016	3	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. > 500 m ²	30	10	50			10		50	3.1	2	G
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. <= 500 m ²	30	10	30			10		30	2	1	G
0142	0162		KI-stations	30	10	30	C		0		30	2	1	G
05	03	-	VISSERIJ- EN VISTEELTBEDRIJVEN											
0501.1	0311		Zeevisserijbedrijven	100	0	100	C		50	R	100	3.2	2	G
0501.2	0312		Binnenvisserijbedrijven	50	0	50	C		10		50	3.1	1	G
0502	032	0	Vis- en schaaldierkwekerijen											
0502	032	1	- oester-, mossel- en schelpenteeltbedrijven	100	30	50	C		0		100	3.2	1	G
0502	032	2	- visteeltbedrijven	50	0	50	C		0		50	3.1	1	G
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN											
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:											
151	101, 102	1	- slachterijen en pluimveeslachterijen	100	0	100	C		50	R	100	D	3.2	2 G
151	101	2	- vetsmelterijen	700	0	100	C		30		700	5.2	2	G
151	101	3	- bewerkingsinrichting van darmen en vleesafval	300	0	100	C		50	R	300	4.2	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
151	101	4	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1.000 m ²	100	0	100	C		50	R	100		3.2	2	G
151	101	5	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1.000 m ²	50	0	50	C		30		50		3.1	1	G
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m ²	30	0	50			10		50		3.1	1	G
151	101, 102	7	- loonslachterijen	50	0	50			10		50		3.1	1	G
151	108	8	- vervaardiging van snacks en vervaardiging van kant-en-klaarmaaltijden met p.o. < 2.000 m ²	50	0	50			10		50		3.1	2	G
152	102	0	Visverwerkingsbedrijven:												
152	102	1	- drogen	700	100	200	C		30		700		5.2	2	G
152	102	2	- conserveren	200	0	100	C		30		200		4.1	2	G
152	102	3	- roken	300	0	50	C		0		300		4.2	1	G
152	102	4	- verwerken anderszins: p.o. > 1.000 m ²	300	10	50	C		30		300	D	4.2	2	G
152	102	5	- conserveren of verwerken anderszins: p.o. <= 1.000 m ²	100	10	50			30		100		3.2	1	G
152	102	6	- conserveren of verwerken anderszins: p.o. <= 300 m ²	50	10	30			10		50		3.1	1	G
1531	1031	0	Aardappelproductenfabrieken:												
1531	1031	1	- vervaardiging van aardappelproducten	300	30	200	C		50	R	300		4.2	2	G
1531	1031	2	- vervaardiging van snacks met p.o. < 2.000 m ²	50	10	50			50	R	50		3.1	1	G
1532,1533	1032, 1039	0	Groente- en fruitconservenfabrieken:												
1532,1533	1032, 1039	1	- jam	50	10	100	C		10		100		3.2	1	G
1532,1533	1032, 1039	2	- groente algemeen	50	10	100	C		10		100		3.2	2	G
1532,1533	1032, 1039	3	- met koolsoorten	100	10	100	C		10		100		3.2	2	G
1532,1533	1032, 1039	4	- met drogerijen	300	10	200	C		30		300		4.2	2	G
1532,1533	1032, 1039	5	- met uienconservering (zoutinleggerij)	300	10	100	C		10		300		4.2	2	G
1541	104101	0	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:												
1541	104101	1	- p.c. < 250.000 ton/jaar	200	30	100	C		30	R	200		4.1	3	G
1541	104101	2	- p.c. >= 250.000 ton/jaar	300	50	300	C	Z	50	R	300		4.2	3	G
1542	104102	0	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:												
1542	104102	1	- p.c. < 250.000 ton/jaar	200	10	100	C		100	R	200		4.1	3	G
1542	104102	2	- p.c. >= 250.000 ton/jaar	300	10	300	C	Z	200	R	300		4.2	3	G

[illegible]

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
1592	110102	1	- p.c. < 5.000 ton/jaar	200	30	200	C		30	R	200		4.1	1 G
1592	110102	2	- p.c. >= 5.000 ton/jaar	300	50	300	C		50	R	300		4.2	2 G
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider en dergelijke	10	0	30	C		0		30		2	1 G
1596	1105		Bierbrouwerijen	300	30	100	C		50	R	300		4.2	2 G
1597	1106		Mouterijen	300	50	100	C		30		300		4.2	2 G
1598	1107		Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	10	0	100			50	R	100		3.2	3 G
16	12	-	VERWERKING VAN TABAK											
160	120		Tabakverwerkende industrie	200	30	50	C		30		200		4.1	2 G
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL											
171	131		Bewerken en spinnen van textielvezels	10	50	100			30		100		3.2	2 G
172	132	0	Weven van textiel:											
172	132	1	- aantal weefgetouwen < 50	10	10	100			0		100		3.2	2 G
172	132	2	- aantal weefgetouwen >= 50	10	30	300		Z	50		300		4.2	3 G
173	133		Textielveredelingsbedrijven	50	0	50			10		50		3.1	2 G
174,175	139		Vervaardiging van textielwaren	10	0	50			10		50		3.1	1 G
1751	1393		Tapijt-, kokos- en vloermattenfabrieken	100	30	200			10		200		4.1	2 G
176,177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	0	10	50			10		50		3.1	1 G
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT											
181	141		Vervaardiging kleding van leer	30	0	50			0		50		3.1	1 G
182	141		Vervaardiging van kleding en –toebehoren (exclusief van leer)	10	10	30			10		30		2	2 G
183	142, 151		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont	50	10	10			10		50		3.1	1 G
19	15	-	VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCLUSIEF KLEDING)											
191	151, 152		Lederfabrieken	300	30	100			10		300		4.2	2 G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
192	151		Lederwarenfabrieken (exclusief kleding en schoeisel)	50	10	30			10		50	D	3.1	2 G
193	152		Schoenenfabrieken	50	10	50			10		50		3.1	2 G
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK EN DERGELIJKE											
2010.1	16101		Houtzagerijen	0	50	100			50	R	100		3.2	2 G
2010.2	16102	0	Houtconserveringsbedrijven:											
2010.2	16102	1	- met creosootolie	200	30	50			10		200		4.1	2 G
2010.2	16102	2	- met zoutoplossingen	10	30	50			10		50		3.1	2 G
202	1621		Fineer- en plaatmaterialenfabrieken	100	30	100			10		100		3.2	3 G
203,204,205	162	0	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout	0	30	100			0		100		3.2	2 G
203,204,205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m²	0	30	50			0		50		3.1	1 G
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	10	10	30			0		30		2	1 G
21	17	-	VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN											
2111	1711		Vervaardiging van pulp	200	100	200	C		50	R	200		4.1	3 G
2112	1712	0	Papier- en kartonfabrieken:											
2112	1712	1	- p.c. < 3 ton/uur	50	30	50	C		30	R	50		3.1	1 G
2112	1712	2	- p.c. 3 - 15 ton/uur	100	50	200	C	Z	50	R	200		4.1	2 G
2112	1712	3	- p.c. >= 15 ton/uur	200	100	300	C	Z	100	R	300		4.2	3 G
212	172		Papier- en kartonwarenfabrieken	30	30	100	C		30	R	100		3.2	2 G
2121.2	17212	0	Golfkartonfabrieken:											
2121.2	17212	1	- p.c. < 3 ton/uur	30	30	100	C		30	R	100		3.2	2 G
2121.2	17212	2	- p.c. >= 3 ton/uur	50	30	200	C	Z	30	R	200		4.1	2 G
22	18	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA											
2221	1811		Drukkerijen van dagbladen	30	0	100	C		10		100		3.2	3 G

[illegible]

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
2414.1	20141	A1	- niet vallend onder 'post-Seveso-richtlijn'	300	10	200	C		300	R	300	D	4.2	2 G
2414.1	20141	A2	- vallend onder 'post-Seveso-richtlijn'	1000	30	500	C		700	R	1000	D	5.3	2 G
2414.1	20141	B0	Methanolfabrieken:											
2414.1	20141	B1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	100	0	200	C		100	R	200		4.1	2 G
2414.1	20141	B2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	200	0	300	C	Z	200	R	300		4.2	3 G
2414.2	20149	0	Vetzuren en alkanolenfabrieken (niet synthetische):											
2414.2	20149	1	- p.c. < 50.000 ton/jaar	300	0	200	C		100	R	300		4.2	2 G
2414.2	20149	2	- p.c. >= 50.000 ton/jaar	500	0	300	C	Z	200	R	500		5.1	3 G
2415	2015		Kunstmeststoffenfabrieken	500	300	500	C		500	R	500		5.1	3 G
2416	2016		Kunstharsenfabrieken en dergelijke	700	30	300	C		500	R	700		5.2	3 G
242	202	0	Landbouwchemicaliënfabrieken:											
242	202	1	- fabricage	300	50	100	C		1000	R	1000		5.3	3 G
242	202	2	- formulering en afvullen	100	10	30	C		500	R	500	D	5.1	2 G
243	203		Verf, lak en vernisfabrieken	300	30	200	C		300	R	300	D	4.2	3 G
2441	2110	0	Farmaceutische grondstoffenfabrieken:											
2441	2110	1	- p.c. < 1.000 ton/jaar	200	10	200	C		300	R	300		4.2	1 G
2441	2110	2	- p.c. >= 1.000 ton/jaar	300	10	300	C		500	R	500		5.1	2 G
2442	2120	0	Farmaceutische productenfabrieken:											
2442	2120	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen	50	10	50			50	R	50		3.1	2 G
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	10	10	30			10		30		2	2 G
2451	2041		Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken	300	100	200	C		100	R	300		4.2	3 G
2452	2042		Parfumerie- en cosmeticafabrieken	300	30	50	C		50	R	300		4.2	2 G
2462	2052	0	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:											
2462	2052	1	- zonder dierlijke grondstoffen	100	10	100			50		100		3.2	3 G
2462	2052	2	- met dierlijke grondstoffen	500	30	100			50		500		5.1	3 G
2464	205902		Fotochemische productenfabrieken	50	10	100			50	R	100		3.2	3 G
2466	205903	A	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	50	10	50			50	R	50		3.1	3 G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
2466	205903	B	Overige chemische productenfabrieken n.e.g.	200	30	100	C		200	R	200	D	4.1	2	G
247	2060		Kunstmatige synthetische garen- en vezelfabrieken	300	30	300	C		200	R	300		4.2	3	G
25	22	-	VERVAARDIGING VAN PRODUCTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF												
2511	221101		Rubberbandenfabrieken	300	50	300	C		100	R	300		4.2	2	G
2512	221102	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:												
2512	221102	1	- vloeroppervlak < 100 m²	50	10	30			30		50		3.1	1	G
2512	221102	2	- vloeroppervlak >= 100 m²	200	50	100			50	R	200		4.1	2	G
2513	2219		Rubberartikelenfabrieken	100	10	50			50	R	100	D	3.2	1	G
252	222	0	Kunststofverwerkende bedrijven:												
252	222	1	- zonder fenolharsen	200	50	100			100	R	200		4.1	2	G
252	222	2	- met fenolharsen	300	50	100			200	R	300		4.2	2	G
252	222	3	- productie van verpakkingsmateriaal en assemblage van kunststofbouwmaterialen	50	30	50			30		50		3.1	2	G
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN												
261	231	0	Glasfabrieken:												
261	231	1	- glas en glasproducten, p.c. < 5.000 ton/jaar	30	30	100			30		100		3.2	1	G
261	231	2	- glas en glasproducten, p.c. >= 5.000 ton/jaar	30	100	300	C	Z	50	R	300		4.2	2	G
261	231	3	- glaswol en glasvezels, p.c.< 5.000 ton/jaar	300	100	100			30		300		4.2	1	G
261	231	4	- glaswol en glasvezels, p.c. >= 5.000 ton/jaar	500	200	300	C	Z	50	R	500		5.1	2	G
2612	231		Glas-in-loodzetterij	10	30	30			10		30		2	1	G
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	10	30	50			10		50		3.1	1	G
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:												
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	10	10	30			10		30		2	1	G
262, 263	232, 234	2	- vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	30	50	100			30		100		3.2	2	G
264	233	A	Baksteen en baksteenelementenfabrieken	30	200	200			30		200		4.1	2	G
264	233	B	Dakpannenfabrieken	50	200	200			100	R	200		4.1	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE	VERKEER
2651	2351	0	Cementfabrieken:										
2651	2351	1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	10	300	500	C		30	R	500	5.1	2 G
2651	2351	2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	30	500	1000	C	Z	50	R	1000	5.3	3 G
2652	235201	0	Kalkfabrieken:										
2652	235201	1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	30	200	200			30	R	200	4.1	2 G
2652	235201	2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	50	500	300		Z	50	R	500	5.1	3 G
2653	235202	0	Gipsfabrieken:										
2653	235202	1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	30	200	200			30	R	200	4.1	2 G
2653	235202	2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	50	500	300		Z	50	R	500	5.1	3 G
2661.1	23611	0	Betonwarenfabrieken:										
2661.1	23611	1	- zonder persen, triltafels en bekistingtriller	10	100	200			30		200	4.1	2 G
2661.1	23611	2	- met persen, triltafels of bekistingtrillers, p.c. < 100 ton/dag	10	100	300			30		300	4.2	2 G
2661.1	23611	3	- met persen, triltafels of bekistingtrillers, p.c. >= 100 ton/dag	30	200	700		Z	30		700	5.2	3 G
2661.2	23612	0	Kalkzandsteenfabrieken:										
2661.2	23612	1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	10	50	100			30		100	3.2	2 G
2661.2	23612	2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	30	200	300		Z	30		300	4.2	3 G
2662	2362		Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	50	50	100			30		100	3.2	2 G
2663, 2664	2363, 2364	0	Betonmortelcentrales:										
2663, 2664	2363, 2364	1	- p.c. < 100 ton/uur	10	50	100			10		100	3.2	3 G
2663, 2664	2363, 2364	2	- p.c. >= 100 ton/uur	30	200	300		Z	10		300	4.2	3 G
2665, 2666	2365, 2369	0	Vervaardiging van producten van beton, (vezel)cement en gips:										
2665, 2666	2365, 2369	1	- p.c. < 100 ton/dag	10	50	100			50	R	100	3.2	2 G
2665, 2666	2365, 2369	2	- p.c. >= 100 ton/dag	30	200	300		Z	200	R	300	4.2	3 G
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:										
267	237	1	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. > 2.000 m²	10	30	100			0		100	D 3.2	1 G
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. <= 2.000 m²	10	30	50			0		50	3.1	1 G
267	237	3	- met breken, zeven of drogen, v.c. < 100.000 ton/jaar	10	100	300			10		300	4.2	1 G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE	VERKEER	
267	237	4	- met breken, zeven of drogen, v.c. >= 100.000 ton/jaar	30	200	700		Z	10		700	5.2	2	G
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelenfabrieken	10	30	50			10		50	D 3.1	1	G
2682	2399	A0	Bitumineuze materialenfabrieken:											
2682	2399	A1	- p.c. < 100 ton/uur	300	100	100			30		300	4.2	3	G
2682	2399	A2	- p.c. >= 100 ton/uur	500	200	200		Z	50		500	5.1	3	G
2682	2399	B0	Isolatiematerialenfabrieken (exclusief glaswol):											
2682	2399	B1	- steenwol, p.c. >= 5.000 ton/jaar	100	200	300	C	Z	30		300	4.2	2	G
2682	2399	B2	- overige isolatiematerialen	200	100	100	C		50		200	4.1	2	G
2682	2399	C	Minerale productenfabrieken n.e.g.	50	50	100			50		100	D 3.2	2	G
2682	2399	D0	Asfaltcentrales: p.c. < 100 ton/uur	100	50	200			30		200	4.1	3	G
2682	2399	D1	- asfaltcentrales: p.c. >= 100 ton/uur	200	100	300		Z	50		300	4.2	3	G
27	24	-	VERVAARDIGING VAN METALEN											
271	241	0	Ruwijzer- en staalfabrieken:											
271	241	1	- p.c. < 1.000 ton/jaar	700	500	700			200	R	700	5.2	2	G
271	241	2	- p.c. >= 1.000 ton/jaar	1500	1000	1500	C	Z	300	R	1500	6	3	G
272	245	0	Ijzeren- en stalenbuizenfabrieken:											
272	245	1	- p.o. < 2.000 m²	30	30	500			30		500	5.1	2	G
272	245	2	- p.o. >= 2.000 m²	50	100	1000		Z	50	R	1000	5.3	3	G
273	243	0	Draadtrekkerijen, koudbandwalserijen en profielzetterijen:											
273	243	1	- p.o. < 2.000 m²	30	30	300			30		300	4.2	2	G
273	243	2	- p.o. >= 2.000 m²	50	50	700		Z	50	R	700	5.2	3	G
274	244	A0	Non-ferro-metaalfabrieken:											
274	244	A1	- p.c. < 1.000 ton/jaar	100	100	300			30	R	300	4.2	1	G
274	244	A2	- p.c. >= 1.000 ton/jaar	200	300	700		Z	50	R	700	5.2	2	G
274	244	B0	Non-ferro-metaalwalserijen, -trekkerijen en dergelijke:											
274	244	B1	- p.o. < 2.000 m²	50	50	500			50	R	500	5.1	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES		
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
274	244	B2	- p.o. >= 2.000 m²	200	100	1000		Z	100	R	1000		5.3	3	G
2751, 2752	2451, 2452	0	IJzer- en staalgietereien/-smelterijen:												
2751, 2752	2451, 2452	1	- p.c. < 4.000 ton/jaar	100	50	300	C		30	R	300		4.2	1	G
2751, 2752	2451, 2452	2	- p.c. >= 4.000 ton/jaar	200	100	500	C	Z	50	R	500		5.1	2	G
2753, 2754	2453, 2454	0	Non-ferro-metaalgietereien/-smelterijen:												
2753, 2754	2453, 2454	1	- p.c. < 4.000 ton/jaar	100	50	300	C		30	R	300		4.2	1	G
2753, 2754	2453, 2454	2	- p.c. >= 4.000 ton/jaar	200	100	500	C	Z	50	R	500		5.1	2	G
28	25, 31	-	VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES/TRANSPORTMIDDELEN)												
281	251, 331	0	Constructiewerkplaatsen:												
281	251, 331	1	- gesloten gebouw	30	30	100			30		100		3.2	2	G
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m²	30	30	50			10		50		3.1	1	G
281	251, 331	2	- in open lucht, p.o. < 2.000 m²	30	50	200			30		200		4.1	2	G
281	251, 331	3	- in open lucht, p.o. >= 2.000 m²	50	200	300		Z	30		300		4.2	3	G
2821	2529, 3311	0	Tank- en reservoirbouwbedrijven:												
2821	2529, 3311	1	- p.o. < 2.000 m²	30	50	300			30	R	300		4.2	2	G
2821	2529, 3311	2	- p.o. >= 2.000 m²	50	100	500		Z	50	R	500		5.1	3	G
2822, 2830	2521, 2530, 3311		Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels	30	30	200			30		200		4.1	2	G
284	255, 331	A	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven	10	30	200			30		200		4.1	1	G
284	255, 331	B	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke	50	30	100			30		100	D	3.2	2	G
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke, p.o. < 200 m²	30	30	50			10		50	D	3.1	1	G
2851	2561, 3311	0	Metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:												
2851	2561, 3311	1	- algemeen	50	50	100			50		100		3.2	2	G
2851	2561, 3311	10	- stralen	30	200	200			30		200	D	4.1	2	G
2851	2561, 3311	11	- metaalharden	30	50	100			50		100	D	3.2	1	G

[illegible]

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
31	26, 27, 33	-	VERVAARDIGING VAN OVERIGE ELEKTRISCHE MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDHEDEN											
311	271, 331		Elektromotoren- en generatorenfabrieken, inclusief reparatie	200	30	30			50		200		4.1	1 G
312	271, 273		Schakel- en installatiemateriaalfabrieken	200	10	30			50		200		4.1	1 G
313	273		Elektrische draad- en kabelfabrieken	100	10	200			100	R	200	D	4.1	2 G
314	272		Accumulatoren- en batterijenfabrieken	100	30	100			50		100		3.2	2 G
315	274		Lampenfabrieken	200	30	30			300	R	300		4.2	2 G
316	293		Elektrotechnische industrie n.e.g.	30	10	30			10		30		2	1 G
3162	2790		Koolelektrodenfabrieken	1500	300	1000	C		200	R	1500		6	2 G
32	26, 33	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOMMUNICATIEAPPARATEN EN - BENODIGDHEDEN											
321 t/m 323	261, 263, 264, 331		Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur en dergelijke, inclusief reparatie	30	0	50			30		50	D	3.1	2 G
3210	2612		Fabrieken voor gedrukte bedrading	50	10	50			30		50		3.1	1 G
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN											
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten en dergelijke, inclusief reparatie	30	0	30			0		30		2	1 G
34	29		VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS											
341	291	0	Autofabrieken en assemblagebedrijven:											
341	291	1	- p.o. < 10.000 m²	100	10	200	C		30	R	200	D	4.1	3 G
341	291	2	- p.o. >= 10.000 m²	200	30	300		Z	50	R	300		4.2	3 G
3420.1	29201		Carrosseriefabrieken	100	10	200			30	R	200		4.1	2 G
3420.2	29202		Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	30	10	200			30		200		4.1	2 G
343	293		Auto-onderdelenfabrieken	30	10	100			30	R	100		3.2	2 G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
35	30	-	VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCLUSIEF AUTO'S, AANHANGWAGENS)											
351	301, 3315	0	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:											
351	301, 3315	1	- houten schepen	30	30	50			10		50		3.1	2 G
351	301, 3315	2	- kunststof schepen	100	50	100			50	R	100		3.2	2 G
351	301, 3315	3	- metalen schepen < 25 m	50	100	200			30		200		4.1	2 G
351	301, 3315	4	- metalen schepen >= 25 m en/of proefdraaien motoren >= 1 MW	100	100	500	C	Z	50		500		5.1	2 G
351	301, 3315		- onderhoud/reparatie metalen schepen < 25 m, incidenteel bouwen	30	50	50			30		50		3.1	2 G
3511	3831		Scheepssloperijen	100	200	700			100	R	700		5.2	2 G
352	302, 317	0	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:											
352	302, 317	1	- algemeen	50	30	100			30		100		3.2	2 G
352	302, 317	2	- met proefdraaien van verbrandingsmotoren >= 1 MW	50	30	300		Z	30	R	300		4.2	2 G
353	303, 3316	0	Vliegtuigbouw en -reparatiebedrijven:											
353	303, 3316	1	- zonder proefdraaien motoren	50	30	200			30		200		4.1	2 G
353	303, 3316	2	- met proefdraaien motoren	100	30	1000		Z	100	R	1000		5.3	2 G
354	309		Rijwiel- en motorrijwielfabrieken	30	10	100			30	R	100		3.2	2 G
355	3099		Transportmiddelenindustrie n.e.g.	30	30	100			30		100	D	3.2	2 G
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.											
361	310	1	Meubelfabrieken	50	50	100			30		100	D	3.2	2 G
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m²	0	10	10			0		10		1	1 P
362	321		Fabricage van munten, sieraden en dergelijke	30	10	10			10		30		2	1 G
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	30	10	30			10		30		2	2 G
364	323		Sportartikelenfabrieken	30	10	50			30		50		3.1	2 G
365	324		Speelgoedartikelenfabrieken	30	10	50			30		50		3.1	2 G
3661.1	32991		Sociale werkvoorziening	0	30	30			0		30		2	1 P

[illegible]

[illegible]

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS											
501, 502, 504	451, 452, 454		Groothandel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	10	0	30			10		30		2	2 P
501	451		Groothandel in vrachtauto's (inclusief import en reparatie)	10	10	100			10		100		3.2	2 G
5020.4	45204	A	Autoplaatwerkerijen	10	30	100			10		100		3.2	1 G
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	0	0	10			10		10		1	1 G
5020.4	45204	C	Autospuitinrichtingen	50	30	30			30	R	50		3.1	1 G
5020.5	45205		Autowasserijen	10	0	30			0		30		2	3 P
503, 504	453		Groothandel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	0	0	30			10		30		2	1 P
51	46	-	GROOTHANDEL EN OPSLAG											
5121	4621	0	Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders	30	30	50			30	R	50		3.1	2 G
5121	4621	1	Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders met een verwerkingscapaciteit van 500 ton/uur of meer	100	100	300		Z	50	R	300		4.2	2 G
5122	4622		Groothandel in bloemen en planten	10	10	30			0		30		2	2 G
5123	4623		Groothandel in levende dieren	50	10	100	C		0		100		3.2	2 G
5124	4624		Groothandel in huiden, vellen en leder	50	0	30			0		50		3.1	2 G
5125, 5131	46217, 4631		Groothandel in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptieaardappelen	30	10	30			50	R	50		3.1	2 G
5132, 5133	4632, 4633		Groothandel in vlees, vleeswaren, zuivelproducten, eieren, spijssoliën	10	0	30			50	R	50		3.1	2 G
5134	4634		Groothandel in dranken	0	0	30			0		30		2	2 G
5135	4635		Groothandel in tabaksproducten	10	0	30			0		30		2	2 G
5136	4636		Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	10	10	30			0		30		2	2 G
5137	4637		Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	30	10	30			0		30		2	2 G
5138, 5139	4638, 4639		Groothandel in overige voedings- en genotmiddelen	10	10	30			10		30		2	2 G
514	464, 46733		Groothandel in overige consumentenartikelen	10	10	30			10		30		2	2 G
5148.7	46499	0	Groothandel in vuurwerk en munitie:											
5148.7	46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	10	0	30			10	V	30		2	2 G
5148.7	46499	2	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton	10	0	30			50	V	50		3.1	2 G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
5148.7	46499	5	- munitie	0	0	30			30		30		2	2 G
5151.1	46711	0	Groothandel in vaste brandstoffen:											
5151.1	46711	1	- klein, lokaal verzorgingsgebied	10	50	50			30		50		3.1	2 P
5151.1	46711	2	- kolenterminal, opslag oppervlak >= 2.000 m ²	50	500	500		Z	100		500		5.1	3 G
5151.2	46712	0	Groothandel in vloeibare brandstoffen:											
5151.2	46712		- ondergronds, K1/K2/K3-klasse	10	0	10			10		10		1	1 G
5151.2	46712		- bovengronds, K1/K2-kl.: o.c. < 10 m ³	10	0	10			50	R	50		3.1	1 G
5151.2	46712		- bovengronds, K1/K2-kl.: o.c. 10 - 1.000 m ³	30	0	30			100	R	100		3.2	1 G
5151.2	46712		- bovengronds, K3-klasse: o.c. < 10 m ³	10	0	10			10		30		2	1 G
5151.2	46712		- bovengronds, K3-klasse: o.c. 10 - 1.000 m ³	30	0	30			50		50		3.1	1 G
5151.2	46712	1	- o.c. > 1.000 m ³ , < 100.000 m ³	50	0	50			200	R	200	D	4.1	2 G
5151.2	46712	2	- o.c. >= 100.000 m ³	100	0	50			500	R	500	D	5.1	2 G
5151.2	46712	3	- tot vloeistof verdichte gassen	50	0	50			300	R	300	D	4.2	2 G
5151.2	46712	0	Groothandel in gasvormige brandstoffen (butaan, propaan, lpg (in tanks)):											
5151.2	46712		- bovengronds, < 2 m ³	0	0	0			30		30		2	1 G
5151.2	46712		- bovengronds, 2 - 8 m ³	10	0	0			50	R	50		3.1	1 G
5151.2	46712		- bovengronds, 8 - 80 m ³	10	0	10			100	R	100		3.2	1 G
5151.2	46712		- bovengronds, 80 - 250 m ³	30	0	30			300	R	300		4.2	2 G
5151.2	46712		- ondergronds, < 80 m ³	10	0	10			50	R	50		3.1	1G G
5151.2	46712		- ondergronds, 80 - 250 m ³	30	0	30			200	R	200		4.1	2 G
5151.2	46712	1	- o.c. > 1.000 m ³ , < 100.000 m ³	50	0	50			200	R	200	D	4.1	2 G
5151.2	46712	2	- o.c. >= 100.000 m ³	100	0	50			500	R	500	D	5.1	2 G
5151.2	46712	0	Gasvormige brandstoffen in gasflessen											
5151.2	46712		- kleine hoeveelheden < 10 ton	0	0	0			10		10		1	1 G
5151.2	46712		- beperkte hoeveelheden (< 150 ton) en hoog beschermingsniveau	10	0	10			30	R	30		2	1 G
5151.2	46712		- grote hoeveelheden (> 150 ton) en/of laag beschermingsniveau	30	0	30			500	R	500		5.1	2 G
5151.2	46712		Niet-reactieve gassen (inclusief zuurstof), gekoeld	10	0	10			50		50		3.1	1 G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND	CATEGORIE	VERKEER	
5151.3	46713		Groothandel minerale olieproducten (exclusief brandstoffen)	100	0	30			50		100	3.2	2	G
5152.1	46721	0	Groothandel in metaalertsen:											
5152.1	46721	1	- opslag oppervlak < 2.000 m ²	30	300	300			10		300	4.2	3	G
5152.1	46721	2	- opslag oppervlak >= 2.000 m ²	50	500	700		Z	10		700	5.2	3	G
5152.2 /3	46722, 46723		Groothandel in metalen en -halfabrikaten	0	10	100			10		100	3.2	2	G
5153	4673	0	Groothandel in hout en bouwmaterialen:											
5153	4673	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m ²	0	10	50			10		50	3.1	2	G
5153	4673	2	- algemeen: b.o. <= 2.000 m ²	0	10	30			10		30	2	1	G
5153.4	46735	4	Zand en grind:											
5153.4	46735	5	- algemeen: b.o. > 200 m ²	0	30	100			0		100	3.2	2	G
5153.4	46735	6	- algemeen: b.o. <= 200 m ²	0	10	30			0		30	2	1	G
5154	4674	0	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:											
5154	4674	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m ²	0	0	50			10		50	3.1	2	G
5154	4674	2	- algemeen: b.o. <= 2.000 m ²	0	0	30			0		30	2	1	G
5155.1	46751		Groothandel in chemische producten	50	10	30			100	R	100	3.2	2	G
5155.2	46752		Groothandel in kunstmeststoffen	30	30	30			30	R	30	2	1	G
5155.2	46752		Groothandel in bestrijdingsmiddelen in emballage of in gasflessen											
5155.2	46752		- kleine hoeveelheden < 10 ton	0	0	0			10		10	1	1	G
5155.2	46752		- beperkte hoeveelheden (< 150 ton) en hoog beschermingsniveau	0	0	0			30	R	30	2	1	G
5155.2	46752		- grote hoeveelheden (>150 ton) en/of laag beschermingsniveau	0	0	0			500	R	500	5.1	1	G
5156	4676		Groothandel in overige intermediaire goederen	10	10	30			10		30	2	2	G
5157	4677	0	Autosloperijen: b.o. > 1.000 m ²	10	30	100			30		100	3.2	2	G
5157	4677	1	- autosloperijen: b.o. <= 1.000 m ²	10	10	50			10		50	3.1	2	G
5157.2/3	4677	0	Overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1.000 m ²	10	30	100			10		100	D 3.2	2	G
5157.2/3	4677	1	- overige groothandel in afval en schroot: b.o. <= 1.000 m ²	10	10	50			10		50	3.1	2	G
518	466	0	Groothandel in machines en apparaten:											
518	466	1	- machines voor de bouwnijverheid	0	10	100			10		100	3.2	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
518	466	2	- overige	0	10	50			0		50		3.1	2 G
518	466	3	- overig met oppervlak <= 2.000 m²	0	10	30			0		30		2	1 G
519	466, 469		Overige groothandel (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden en dergelijke)	0	0	30			0		30		2	2 G
52	47	-	REPARATIE TEN BEHOEVE VAN PARTICULIEREN											
527	952		Reparatie ten behoeve van particulieren (exclusief auto's en motorfietsen)	0	0	10			10		10		1	1 P
60	49	-	VERVOER OVER LAND											
6022	493		Taxibedrijven	0	0	30	C		0		30		2	2 P
6023	493		Touringcarbedrijven	10	0	100	C		0		100		3.2	2 G
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1.000 m²	0	0	100	C		30		100		3.2	3 G
6024	494	1	- goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. <= 1.000 m²	0	0	50	C		30		50		3.1	2 G
63	52	-	DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER											
631	522		Loswal	10	30	50			30		50		3.1	2 G
6312	52102, 52109	A	Distributiecentra, pak- en koelhuizen	30	10	50	C		50	R	50	D	3.1	2 G
6312	52109	B	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)	0	0	30	C		10		30		2	2 G
6321	5221	2	Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	10	0	100	C		30		100		3.2	2 G
6321	5221	3	Caravanstalling	10	0	30	C		10		30		2	2 P
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE											
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	0	0	30	C		0		30		2	2 P
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN											
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	10	0	30			10		30		2	2 P
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	10	0	50			10		50	D	3.1	2 G
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	10	0	50			10		50	D	3.1	2 G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER
9002.2	382	A1	- mestverwerking/korrelfabrieken	500	10	100	C		10		500		5.1	3 G
9002.2	382	A2	- kabelbranderijen	100	50	30			10		100		3.2	1 G
9002.2	382	A3	- verwerking radioactief afval	0	10	200	C		1500		1500		6	1 G
9002.2	382	A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	50	10	30			10		50		3.1	1 G
9002.2	382	A5	- oplosmiddeltherugwinning	100	0	10			30	R	100	D	3.2	1 G
9002.2	382	A6	- afvalverbrandingsinrichtingen, thermisch vermogen > 75 MW	300	200	300	C	Z	50		300	D	4.2	3 G
9002.2	382	A7	- verwerking fotochemisch en galvanoafval	10	10	30			30	R	30		2	1 G
9002.2	382	B	Vuilstortplaatsen	300	200	300			10		300		4.2	3 G
9002.2	382	C0	Composteerbedrijven:											
9002.2	382	C1	- niet-belucht v.c. < 5.000 ton/jaar	300	100	50			10		300		4.2	2 G
9002.2	382	C2	- niet-belucht v.c. 5.000 tot 20.000 ton/jaar	700	300	100			30		700		5.2	2 G
9002.2	382	C3	- belucht v.c. < 20.000 ton/jaar	100	100	100			10		100		3.2	2 G
9002.2	382	C4	- belucht v.c. > 20.000 ton/jaar	200	200	100			30		200		4.1	3 G
9002.2	382	C5	- gft in gesloten gebouw	200	50	100			100	R	200		4.1	3 G
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING											
9301.1	96011	A	Wasserijen en linnenverhuur	30	0	50	C		30		50		3.1	2 G
9301.1	96011	B	Tapijtreinigingsbedrijven	30	0	50			30		50		3.1	2 G
9301.2	96012		Chemische wasserijen en ververijen	30	0	30			30	R	30		2	2 G
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	0	0	30			0		30		2	1 G

Bijlage 4 Staat van Horeca-activiteiten

Categorie 1 'lichte horeca'

Horecabedrijven die, gelet op hun activiteiten en de aard van de omgeving, overwegend overdag en 's avonds zijn geopend. Dit hoofdzakelijk voor de verstrekking van etenswaren, maaltijden en dranken al dan niet in combinatie met het tegen vergoeding verstrekken van logies. Hierdoor veroorzaken zij slechts beperkte hinder voor omwonenden. Binnen deze categorie worden de volgende subcategorieën onderscheiden:

1a. Aan de detailhandelsfunctie verwante horeca

Horecabedrijven zoals:

- broodjeszaak, crêperie, croissanterie;
- cafetaria, koffiebar, theehuis;
- lunchroom;
- ijssalon;
- snackbar.

1b. Overige lichte horeca

Horecabedrijven zoals:

- bed & breakfast;
- bistro, eetcafé;
- hotel;
- hotel-restaurant;
- kookstudio;
- poffertjeszaak/pannenkoekenhuis;
- pension;
- restaurant (zonder bezorg- en/of afhaalservice);
- shoarmazaak/grillroom;
- wijn- of whiskyproeverij.

1c. Bedrijven met een relatief grote verkeersaantrekkende werking

Horeca bedrijven zoals:

- bedrijven genoemd onder 1a en 1b met een vloeroppervlak¹⁾ van meer dan 400 m²;
- restaurant met bezorg- en/of afhaalservice.

Categorie 2 'middelzware horeca'

Bedrijven die, gelet op hun activiteiten en de aard van de omgeving, overwegend ook delen van de nacht zijn geopend. Dit hoofdzakelijk voor de verstrekking van dranken al dan niet in combinatie met het verstrekken van etenswaren en maaltijden. Hierdoor kunnen zij aanzienlijke hinder voor omwonenden veroorzaken:

Horecabedrijven zoals:

- bedrijven uit categorie 1 die gelet op de aard van hun omgeving ook delen van de nacht geopend zijn;
- bar, bierhuis, café, pub;
- biljartcentrum;
- café-restaurant.

1) Zie toelichting op de Staat van Horeca-activiteiten.

Categorie 3 'zware horeca'

Bedrijven die voor een goed functioneren ook 's nachts geopend zijn. Dit hoofdzakelijk voor de verstrekking van dranken al dan niet in combinatie met etenswaren en maaltijden en die tevens een groot aantal bezoekers aantrekken en daardoor grote hinder voor de omgeving met zich mee kunnen brengen:

Horecabedrijven zoals:

- bar-dancing;
- dancing;
- discotheek;
- nachtclub;
- zalenverhuur/partycentrum (regulier gebruik ten behoeve van feesten en muziek-/dansevenementen).

Bijlage 5 Vergunde nevenactiviteiten

Bijlage Vergunde nevenactiviteiten

Adres	Nevenfunctie Kleinschalig kamperen
Catalijneweg 45, Borssele	bij hoofdfunctie Wonen
Zeedijk 16, Borssele	bij grondgebonden agrarisch bedrijf
Weltevredendijk 1, Driewegen	bij hoofdfunctie Wonen
Waardweg 1, Hoedekenskerke	bij grondgebonden agrarisch bedrijf
Groenewegje 5 (nr 15), Kwadendamme	bij grondgebonden agrarisch bedrijf
Siguitsedijk 33, Kwadendamme	bij intensieve kwekerij in gebouwen
Dekkersweg 3, Lewedorp	bij grondgebonden agrarisch bedrijf
Nieuwe Kraaijtersdijk 28, Lewedorp	bij hoofdfunctie Wonen
Veldzichtweg 1, Lewedorp	bij grondgebonden agrarisch bedrijf en intensieve kwekerij in gebouwen
Iseweg 4, Oudelande	bij grondgebonden agrarisch bedrijf
Ruilverkavelingsweg 29, 's-Heer Abtskerke	bij hoofdfunctie Wonen
Westhofsezandweg 5, 's-Heer Abtskerke	15 standplaatsen vergund maar niet gerealiseerd, bij hoofdfunctie Wonen
	Overige vergunde nevenactiviteiten
Kaaiweg 20, Borssele	slagerij/uitbeenderij bij functie Agrarisch
Lange Zuidweg 6, Borssele	zorgboerderij bij de hoofdfunctie Agrarisch
Coudorpseweg 7, Driewegen	theetuin + brocante in deel agrarische schuur bij hoofdfunctie Agrarisch
Schoondijksedijk 16, Driewegen	caravanstalling in gebouwen bij de hoofdfunctie Wonen
Grindweg 1, Ellewoutsdijk	hondentraining bij hoofdfunctie Wonen
Boerendijk 3, Heinkenszand	groepsaccommodatie bij de hoofdfunctie Wonen
Kruissegewegje 3, Heinkenszand	paardenhouderij/manege bij hoofdfunctie Wonen
Noordlandseweg 12, Heinkenszand	theetuin en B&B bij hoofdfunctie Wonen
Oudekamerseweg 7, Heinkenszand	verkoop agrarische producten bij hoofdfunctie Agrarisch
Vlaandertsedijk 3, Heinkenszand	kapsalon bij Wonen
Fransjesweg 11, Kwadendamme	caravanstalling bij hoofdfunctie Wonen
Groenewegje 7, Kwadendamme	recreatieappartementen bij hoofdfunctie Agrarisch
Quistkostsedijk 8, Kwadendamme	zorgboerderij bij hoofdfunctie Agrarisch
Dekkersweg 4, Lewedorp	workshops, cursussen en ontvangsten met verblijfsrecreatie bij hoofdfunctie Wonen
Lewedijk 43, Lewedorp	papegaaienkwekerij bij hoofdfunctie Wonen
Maalweg 2, Lewedorp	bouwbedrijf bij hoofdfunctie Wonen
Nieuwe Kraaijtersdijk 33, Lewedorp	kapper en chaletverhuur bij hoofdfunctie Wonen
Noord Kraaijtersdijk 7, Lewedorp	theetuin bij hoofdfunctie Wonen
Oostketelaarweg 1, Lewedorp	reclame en belettering aanbrengen bij de hoofdfunctie Wonen

Oude Kraaijertsedijk 10, Lewedorp	twee recreatieappartementen in voormalige agrarische schuurzorgboerderij bij hoofdfunctie Wonen
Oude Veerweg 12 A, Lewedorp	stalling zware landbouwmachines en caravanstalling bij hoofdfunctie Wonen
Oude Zandweg 15, Lewedorp	zorgboerderij bij de hoofdfunctie Wonen
Oude Zandweg 21, Lewedorp	klusbedrijf bij hoofdfunctie Wonen
Korenweg 15, Nieuwdorp	recreatieappartementen bij hoofdfunctie Wonen
Roverweg 1, Nieuwdorp	zorgboerderij bij hoofdfunctie Agrarisch
Vleugelhofweg 4, Nieuwdorp	handel in hardhout, tuincentrum, fietsverhuur en opslag bij de hoofdfunctie Wonen
Lageweg 4, Nisse	zorgboerderij bij de hoofdfunctie Wonen
Lageweg 6, Nisse	zorgcomponent (dagbesteding aan mensen met een beperking) bij hoofdfunctie Agrarisch
Lageweg 8, Nisse	kinderopvang en zorg bij de hoofdfunctie Wonen
Blazekop 5, Ovezande	paardentherapie bij hoofdfunctie Wonen; gebruik vindt plaats op ongebouwde agrarische gronden
Bloemenstraat 37, Ovezande	2 recreatieappartementen bij hoofdfunctie Wonen
Hollestelleweg 11, Ovezande	handel in- en opleiding van paarden bij hoofdfunctie Wonen
Molenweg 4, Ovezande	theetuin en Bed&breakfast bij hoofdfunctie Wonen
Oud Ovezandseweg 30, Ovezande	recreatieappartement in bakkeet bij hoofdfunctie Wonen
Ovezandseweg 15, Ovezande	natuurgeneeskundige praktijk bij hoofdfunctie Wonen
Kloetingseweg 22, 's- Gravenpolder	hoveniersbedrijf bij hoofdfunctie Wonen
Kloetingseweg 24, 's- Gravenpolder	hoveniersbedrijf bij hoofdfunctie Agrarisch
Lenshoekdijk 3, 's- Gravenpolder	verkoop aardappels en groenten bij hoofdfunctie Wonen
Kloetingseweg 24, 's-Heer Abtskerke	hovenier bij hoofdfunctie Agrarisch
Polderweg 29, 's-Heer Abtskerke	kleinschalige horeca en verblijfsrecreatie bij Wonen
Ruilverkavelingsweg 29, 's-Heer Abtskerke	B&B in 2 treinwagons bij de hoofdfunctie Wonen
Zuidweg 24 / 26/ 28/30, 's-Heer Abtskerke	2 recreatieappartementen en kleinschalig museum bij hoofdfunctie Wonen
Beeldhoeveweg 8, 's-Heerenhoek	opslag biomassa en kleinschalige wapenwinkel bij hoofdfunctie Agrarisch
Nassauweg 20, 's Heerenhoek	bedrijvigheid cat 2 SvB bij de hoofdfunctie Wonen
Vleugelhofweg 2 -2a, 's- Heerenhoek	recreatiewoning bij de hoofdfunctie Agrarisch

Bijlage 6 Technische criteria planbeoordeling monumenten

Bijlage Technische criteria planbeoordeling monumenten

Omschrijving

De criteria bevatten richtlijnen voor het behoud van de technische en monumentale kwaliteiten van beschermde objecten. De criteria bewaken de bouwkundige en monumentale kwaliteit van monumenten. Het is nagenoeg onmogelijk hiervoor algemene, toetsbare criteria op te stellen. Veel is afhankelijk van de ouderdom, het materiaalgebruik, de fysische condities en de monumentaliteit. Met name dit laatste begrip is niet absoluut te definiëren. Per specifiek element of per project kan de gemeente een omschrijving maken, waarin de bijzondere monumentale waarden zijn vastgesteld.

Bovenstaande dient als uitwerking opgevat te worden van de aan deze “uitvoeringscriteria” voorafgaande inhoudelijke beoordelingscriteria voor monumentenplannen. De criteria dienen in relatie gezien te worden zoals opgesteld in het Inspectiehandboek van de Monumentenwacht Nederland. De criteria zijn bedoeld als leidraad voor planontwikkeling, planbeoordeling en de uitvoering van de verbouw- of restauratiewerkzaamheden.

Wetgeving

Iedere wijziging aan een beschermd monument moet worden beoordeeld door de gemeente. Zij vraagt hiertoe advies aan de monumentencommissie, de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en eventueel de provincie, indien het monument buiten de bebouwde kom is gesitueerd. In gevallen dat het plan ook vergunningsplichtig is in het kader van de activiteit bouwen, is ook welstandsadvies verplicht. Veel aspecten die in de criteria worden aangehaald zijn vergunningsplichtig ex artikel 2.1, lid 1, sub f van de Wabo en/of de gemeentelijke Erfgoedverordening Borsele 2017. Het volgen van de criteria laat onverlet dat bij wijziging van een monument vrijwel altijd een omgevingsvergunning noodzakelijk is met de activiteit bouwen en monumenten.

Gebruik

De criteria zijn gebaseerd op twee beginselen van de monumentenzorg, te weten: “behoud gaat voor vernieuwen” en “de bouwhistorie eerbiedigen”. De diverse criteria liggen in het verlengde van deze uitgangspunten.

1. Algemeen

1.1 Behoud gaat voor vernieuwen

Historische bouwmaterialen, structuren en constructiewijze vertegenwoordigen een belangrijke monumentale en historische waarde. Deze waarde dient zoveel mogelijk te worden gerespecteerd, zodat de geschiedenis en ontwikkeling van het oorspronkelijk bouwen, alsmede het dagelijks gebruik van een monument afleesbaar zijn. Door vervanging gaat deze afleesbaarheid verloren.

1.2 Bouwhistorie eerbiedigen

Het transformatieproces door verandering van gebruik of functie, dat een gebouw door de loop van de tijd ondergaat, heeft grote historische waarde. Een monument ontleent veelal zijn waarde aan de bouwgeschiedenis. Latere wijzigingen of toevoegingen kunnen van groot belang zijn, omdat de bouwgeschiedenis van een gebouw daaraan afleesbaar is. Door reconstructie wordt deze afleesbaarheid verstoord (hoewel reconstructie soms noodzakelijk kan zijn voor een architectonisch totaalbeeld). In een reconstructie wordt weliswaar getracht een historisch beeld op te roepen, maar daarvoor moeten vaak latere, mogelijk eveneens historische waardevolle onderdelen wijken. Toevoegingen en veranderingen aan monumenten moeten reversibel zijn. De verandering moet in beginsel een toevoeging zijn die weer ongedaan kan worden gemaakt, zonder de monumentale waarde aan te tasten.

1.3 Nieuwe materialen moeten compatibel zijn

Historische materiaaltoepassingen en/of constructiewijze zijn niet altijd verenigbaar met de hedendaagse bouwmaterialen of constructiewijze. Zij kunnen (niet altijd aantoonbaar) fysische en/of chemische reacties veroorzaken die schade toebrengen aan het monument. De toe te passen technieken mogen geen mechanische, fysische of chemische schade toebrengen aan een monument.

1.4 Vernieuwen met oude materialen blijft vernieuwen

Hergebruik van passende historische bouwmaterialen bij kleine ingrepen verdient de voorkeur, bij grotere ingrepen kan, vanwege de afleesbaarheid van de bouwhistorie als continu proces, met goedkeuring van de gemeente Borsele hiervan worden afgeweken. Onderdelen of elementen mogen niet worden vervangen als herstel mogelijk is. Indien een onderdeel of element, ondanks kwaliteitsverlies, zijn functie nog vervult is vervanging geen optie. Indien een toevoeging nodig is om een onderdeel of element naar behoren te laten functioneren is dit te prevaleren boven een volledig nieuw onderdeel of element.

2. Fundering

Een bouwwerk mag slechts worden voorzien van een nieuwe fundering als de oorspronkelijke fundering aantoonbaar slecht en/of overbelast is. De oude fundering dient daarbij gerespecteerd te worden. Een funderingsrapport moet uitsluitend bieden over de technische staat en de mate van aantasting van de fundering. De kwaliteitsniveaus van het casco/funderingsonderzoek zijn hierbij het uitgangspunt. Indien een nieuwe fundering noodzakelijk blijkt, is dit met behoud van de oude fundering.

3. Constructieve onderdelen

Aanpassingen in een monument mogen in geen geval een wijziging of aantasting van de hoofdconstructie tot gevolg hebben. Herstel van de bestaande constructie is het uitgangspunt. Indien de bestaande constructie niet toereikend is, dienen noodzakelijke versterkingen of stabiliteitsvoorzieningen in beginsel een reversibele toevoeging te zijn. Overbodig geraakte constructieve onderdelen moeten gehandhaafd blijven. Rekentechnisch moet worden aangetoond dat een constructie niet toereikend is. Indien herstellen geen optie is kan het constructieve element of onderdeel vervangen worden door een bij de constructie van het object passend onderdeel. Aandachtspunt daarbij dient de afleesbaarheid van de bouwhistorie te zijn. Bij demontage van een constructie moet de stabiliteit van het geheel gewaarborgd zijn.

3.1 Houten kappen en balklagen

De aanwezigheid van insecten of schimmels vereist niet altijd dat het aangetaste hout moet worden vervangen. In voorkomende gevallen kan bij een beperkte aantasting met het verlagen van het vochtgehalte in het hout en/of het toepassen van een bestrijdingsmiddel volstaan. Onderdelen die zijn aangetast door insecten en/of schimmels mogen pas vervangen worden als de onderdelen onvoldoende draagvermogen hebben en/of bestrijding niet mogelijk is. Slechte onderdelen mogen niet in hun geheel worden vervangen, maar worden afgezaagd tot voorbij het niet aangetast hout, en aangelast (schuine lip- of haaklas, las is 2-2,5 hoogte balk) in dezelfde houtsoort van het zelfde formaat. Indien meer dan 40% van een onderdeel is aangetast is volledig vervangen toegestaan. Het gebruik van epoxyharsen ter vervanging van balkkoppen en dergelijke is toegestaan tot maximaal 1/5e van de overspanning tot een maximum van 1,2 meter. Rekentechnisch moet worden aangetoond dat de gerepareerde balk voldoende draagvermogen heeft. Staalconstructies mogen alleen met vergunning worden toegepast. Staal heeft een andere uitzettingscoëfficiënt dan hout en steen, waardoor spanningen kunnen ontstaan. Daarnaast is de toepassing daarvan een aantasting van de oorspronkelijke constructiemethode (afleesbaarheid).

3.2 Dragend metselwerk

Scheuren moet men niet dichtsmen maar inboeten, zodat de muur een constructief geheel blijft vormen, ofwel kan gekozen worden voor een dilatatievoeg. De te gebruiken stenen en mortel moeten aangepast zijn aan de fysische en chemische eigenschappen (hardheid en samenstelling) van de bestaande wand. Indien het inboetwerk niet is aangepast aan het bestaande metselwerk kunnen reacties optreden die schade veroorzaken. Voorts bestaat het risico dat het inboetwerk onvoldoende aan het bestaande werk hecht. Geroeste ankers mogen niet per definitie vervangen worden maar moeten ontroest en behandeld worden, tenzij hersteld niet mogelijk is. Vervanging door roestvast staal of glasfiber kan een optie zijn. Een controle berekening moet aantonen of een anker in die mate is gecorrodeerd dat het anker niet sterk genoeg meer is. Indien er sprake is van kalkmortel, alleen schelpkalk toepassen en geen cement toevoegen. De schelpkalk moet voldoen aan NEN 9031. Met toestemming zijn ook andere hydraulische mortels toegestaan. Hulpstoffen zijn niet toegestaan. Mengverhoudingen, afhankelijk van de milieuklasse en samenstelling van het bestaande metselwerk volgens NEN 3835.

3.3 IJzer en staal

Constructieve ijzeren of stalen onderdelen dienen te worden gehandhaafd en indien nodig te worden hersteld, tenzij aantoonbaar is dat herstel niet mogelijk is. Rekentechnisch moet worden aangetoond dat een onderdeel of element niet meer voldoet. In geval van vervanging of toevoeging van nieuwe stalen constructieve onderdelen moet men rekening houden met de mogelijke legeringsverschillen tussen oude en nieuwe onderdelen in verband met contactcorrosie. Aan historische ijzer- of staalconstructie mag niet worden gelast. Lassen is niet reversibel en historische ijzer- of staalconstructies bevatten overwegend een hoog koolstofgehalte. Lassen is alleen toegestaan, indien door onderzoek blijkt dat er geen monumentale waarden in het geding zijn en de ijzer- of staalconstructie een koolstofgehalte bevat dat lager is dan 5%.

4. Gevels

De uiterlijke kwaliteit en de technische staat van een gevel zijn van groot belang voor de historische waarde en de beleving van een monument. Een zorgvuldige en terughoudende omgang met de gevel is derhalve een voorwaarde. Onzorgvuldig omgaan met de gevel leidt tot onherstelbare beschadiging. Materiaaltoepassing, metselverband, patina, textuur, vorm en uiterlijk van het voegwerk zijn een wezenlijk bestanddeel van de historische waarde van een gevel. Conservering van de bestaande gevel dient derhalve uitgangspunt te zijn. Eerst dient de oorzaak van de schade te worden vastgesteld en worden verholpen alvorens tot reparatie wordt overgegaan. Vaak wordt te snel een oorzaak aangewezen die achteraf niet juist blijkt te zijn, waardoor onnodige wijzigingen van de gevel zijn aangebracht. Indien een monument niet voorzien is van een spouwmuur mag geen spouw worden aangebracht, ook niet bij vervanging van de gevel.

4.1 Reiniging

Bij reiniging wordt een gevel in fysieke en esthetische zin gewijzigd. De technische noodzaak van reinigen is meestal niet aanwezig. Bij monumenten is voor gevelreiniging een omgevingsvergunning vereist. Gevelreiniging brengt in alle gevallen een zeker schaderisico met zich mee. Reiniging kan de gevel mechanisch of chemisch beschadigen wat kan leiden tot afzanden, verpoederen, schilferen en afbrokkelen. Metselwerk en vele soorten natuursteen zijn na reiniging door het verwijderen of aantasten van de (bak)huid veelal poreus wat leidt tot grotere wateropname van de gevel, meer kans op vorstschade en een snellere en diepere vervuiling van de gevel. Wat voor de ene gevel en/of materiaal een geschikte reinigingsmethode is, kan bij een andere gevel en/of materiaal ernstige schade opleveren. Het is derhalve onmogelijk om een uniforme reinigingsmethode aan te geven. De methode van reinigen wordt bepaald in overleg met de gemeente Borsele. Reinigen van gevels is derhalve niet toegestaan, tenzij de verontreiniging (organisch of chemisch) schade kan veroorzaken aan de gevel (metselwerk) of een gevel dermate vuil is dat de architectonische expressie volledig verloren is gegaan. Gevelreiniging louter om esthetische redenen is niet toegestaan. Indien een

monumentale gevel met graffiti is beklad, moet eerst worden vastgesteld welk type verf/viltstift enzovoort is gebruikt. Vervolgens kan een reinigingstechniek worden bepaald, waarbij rekening moet worden gehouden welke schade de reinigingsmethode kan aanrichten. Voor graffiti-removal kan de gemeente Borsele adviseren over verwijderings- en beschermingssystemen. De minste beschadiging ondervindt een monument indien van een gevel, die niet van een bescherm laag is voorzien, de graffiti binnen 24 uur wordt verwijderd met de voor de verfsoort en ondergrond juiste reinigingsmethode. Het verwijderen van graffiti door middel van stralen is niet toegestaan. Een antigrffiti laag mag alleen worden aangebracht volgens de voorwaarden van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en de gemeente Borsele. Antigraffiti lagen zijn alleen toegestaan bij een spouwmuurconstructie indien deze lagen kleurloos (niet glanzend), dampdoorlatend en zelfopofferend zijn. Indien er geen sprake is van een spouwmuur mag een antigraffiti laag alleen toegepast worden, indien het gebouw geen aantoonbare fysieke schade van de bescherm laag ondervindt. Permanente en semipermanente antigraffiti-systemen zijn niet toegestaan.

4.2 Voegwerk

Alleen die delen van het voegwerk die slecht zijn mogen worden vervangen. Een licht beschadigde voeg die zijn functie nog vervult is te prevaleren boven een vernieuwde voeg. Een voeg is slecht als hij zijn waterwerende functie niet meer vervult. Hardheid is geen criterium voor het vervangen van een voeg. Alleen indien meer dan 70% van het voegwerk slecht is, mag het voegwerk integraal worden vervangen. Indien het metselwerk een oppervlakte van minder dan 35 m² beslaat, mag het voegwerk integraal worden vervangen, als 50 % van het voegwerk in een slechte staat verkeert. In het geval dat de aantasting onder het bovengenoemde percentage blijft, maar zeer over de gevel is verspreid, mag het voegwerk alleen na toestemming van de gemeente Borsele integraal vervangen worden. De voeg moet worden verwijderd met gereedschap dat geen schade toebrengt aan het historisch metselwerk. Een lintvoeg dient, alvorens deze met een naaldbeitel wordt uitgehakt, eerst langs een rei met een op lage toeren draaiende diamantzaag tot de gewenste uithakdiepte te worden ingezaagd. Vervolgens kan de stootvoeg handmatig worden verwijderd. Bij metselwerk met een lintvoeg die smaller is dan 7 mm is alleen inslag van de lintvoeg toegestaan. Een stootvoeg smaller dan 1,5 mm mag niet worden verwijderd. Het verbreden van lintvoegen is niet toegestaan (want het oorspronkelijk voegbeeld wordt verstoord, en de dan ontstane lintvoeg barst eerder los). Het gebruik van een slijptol voor het verwijderen van voegwerk is niet toegestaan. De voegmortel moet qua samenstelling aangepast zijn aan de samenstelling en hardheid van het bestaande metselwerk. De voegafwerking moet identiek zijn aan de bestaande situatie. Indien er sprake is van een kalkmortel moet de toe te passen schelpkalk voldoen aan NEN 9031. Hulpstoffen zijn niet toegestaan. De mengverhoudingen moeten, afhankelijk van de milieuklasse en de samenstelling van het bestaande metsel- of voegwerk, volgens NEN 3835 zijn. Het gebruik van steenkalk is niet toegestaan. Het metselwerk moet dusdanig bevochtigd zijn dat er geen wateronttrekking aan de voegspecie optreedt. Het uitdrogen van vers voegwerk dient te worden voorkomen. Het is niet toegestaan kalk- en trasvoegen aan te brengen in een periode waarin vorst kan optreden.

4.3 Reparatie en inboeten

Bestaand metselwerk dient geconserveerd te worden. Metselwerk mag pas vervangen worden als de onderlinge samenhang en scheurvorming herstel verhinderen. De in te boeten stenen moeten qua hardheid, formaat, kleur en textuur aansluiten op het bestaande metselwerk. Hierbij zijn de fysieke eigenschappen van de inboeting belangrijker dan de kleur. De in te boeten stenen moeten in hetzelfde verband worden verwerkt als de bestaande situatie. De metselspecie moet aangepast zijn aan de samenstelling en hardheid van de bestaande mortel. In het geval dat bestaande beschadigde stenen verdere schade tot gevolg kunnen hebben is een reparatiemortel toegestaan, mits uitgevoerd conform de richtlijnen van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

4.4 Natuursteen

Natuursteen mag alleen vervangen worden als herstel niet mogelijk is. Indien schade aan natuursteen verdere schade aan het monument tot gevolg kan hebben, dient de steen met de daartoe geëigende reparatiemortel gerepareerd te worden. Hierbij mag de reparatieplek geen grotere omvang hebben dan 10 cm³. In geval van ernstige schade dan wel verwerking (meer dan 10 cm³) is inboeting van een nieuw stuk natuursteen van de zelfde soort, kleur en afwerking toegestaan. Ernstige aangetaste natuursteen elementen, waarvan het materiaalverlies door verwerking meer dan 10% is ten opzichte van het oorspronkelijke element, mogen vervangen worden door een kopie van dezelfde steensoort. Voor ornamenten kan, indien de expressie volledig verloren is gegaan, in overleg met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en de gemeente Borssele, het element vervangen worden door een kopie in dezelfde steensoort. Indien een steensoort niet meer voorradig is dient met toestemming van de Rijksdienst en gemeente naar een alternatieve steensoort of reparatiemethode te worden gezocht. Consolidatie van natuursteen onderdelen met een acrylhars is alleen toegestaan als reguliere reparatiemethoden geen oplossing bieden en de dampdichtheid van de behandelde onderdelen geen schade bij het monument kunnen veroorzaken. De methode is alleen toe te passen met toestemming van de Rijksdienst en de gemeente. Nieuw aan te brengen natuursteen dient dezelfde afwerking te krijgen als de bestaande situatie. Epoxyharslijmen zijn alleen voor kleine verticale scheuren (maximaal 1,2 mm) toegestaan. Indien het bij horizontale scheuren toegepast zou worden vormt de reparatie een waterwerende laag die kan leiden tot vorstschade of verwerking. Het toepassen van steenverstevigingsmiddelen is niet toegestaan. De betreffende laag is niet te verwijderen zonder schade en dient in verband met verwerking na circa 8 jaar opnieuw aangebracht te worden, waardoor de textuur van de steen volledig verloren gaat. Indien de laag gaat verwerken en er vocht achter de verstevigingslaag komt, kan door vorst of afschilfering ernstige schade ontstaan.

4.5 Afwerking

Het is van belang dat historische constructies damp open worden gehouden. Vocht uit een gebouw migreert in dampvorm door de niet geventileerde constructie. Aangezien oudere gebouwen damdiffusie technisch en thermisch lek zijn heeft het afsluiten van een constructie ernstige gevolgen. Het vochtgehalte in de constructie zal door de remming toenemen, waardoor balken of kozijnen veelal een te hoge vochtconcentratie krijgen, waardoor rot kan ontstaan. Met name als kozijnen met een dampdichte verf geschilderd zijn. IJzeren ankers in de gevel gaan ook sneller corroderen, wat weer tot scheurvorming in het metselwerk kan leiden. Het hydrofoberen van gevels is derhalve niet toegestaan, tenzij bouwkundige maatregelen geen oplossing bieden om vochtdoorslag in gevels te voorkomen. Het hydrofoberen van een gevel is sowieso vergunningsplichtig en de uitvoering dient te geschieden volgens de voorwaarden van de Rijksdienst en de gemeente. Op gevels mogen alleen pleisterlagen worden aangebracht als deze al aanwezig zijn of als dit historisch verantwoord is.

Gevels mogen niet geschilderd of geteerd worden, tenzij dit historisch verantwoord is. Tegeltableaus moeten gehandhaafd blijven en mogen niet worden overschilderd of anderszids weggewerkt worden op een wijze die schade aan het tableau veroorzaakt. Het polychromeren van gevelstenen en reliëfs is alleen toegestaan, indien ze dateren uit de tijd dat polychromeren gebruikelijk was. Bij polychromering dient men zich te laten leiden door de voorstelling of het onderschrift. Het aanbrengen van extra ornamenten of kleur, zonder dat daar – bijvoorbeeld in het reliëf of het onderschrift – aanwijzing voor is, is niet toegestaan, tenzij historisch onderzoek kan aantonen dat daarvan wel sprake was. Waar geen reliëf aanwezig is, moet gekozen worden voor een natuursteenkleur. De toe te passen pleisters en verfsystemen moeten met een damp open product worden toegepast. De kleur- en verfsoort moet in overleg met de Rijksdienst en de gemeente worden bepaald.

4.6 Nieuwe voorzieningen

Voorzieningen dienen een niet reversibele toevoeging zijn en waarvoor in de gevel een sparring of gat moet worden aangebracht, zoals muurventilatioeroosters of muursuskasten, brievenkasten, bel- en

intercomvoorzieningen, gevelstenen enz. zijn vergunningsplichtig. Voorzieningen die wel reversibel zijn, zoals lampen, camera's, losse brievenkasten, reclame-uitingen enzovoort mogen niet in natuurstenen onderdelen worden bevestigd. Buitenzonwering en rolluiken zijn vergunningsplichtig.

5. Daken

De oorspronkelijke dakbedekking is vaak in samenhang met de architectonische uitdrukking vorm gekozen. Bestaande historische dakbedekkingen dienen daarom gehandhaafd te worden. Indien de dakbedekking in het verleden is vervangen door een product dat historisch gezien niet toegepast had mogen worden, verdient het de voorkeur dat deze bij restauratie wordt vervangen door historisch verantwoord materiaal.

5.1 Dakbeschot

Het bestaande dakbeschot handhaven. Onbeschoten kappen mogen echter worden beschoten. Indien het bestaande dakbeschot aantoonbaar slecht is en vervangen moet worden, dient het herstel in hout van dezelfde soort en afmetingen in de bestaande toestand te worden uitgevoerd. Isolatie van de kap, om zodoende een warmdakconstructie te creëren, mag alleen worden toegepast, indien de daklijn niet voorbij de gevellijn komt en de resterende gootbreedte minimaal 15 cm bedraagt, tenzij de goot in de oorspronkelijke toestand smaller is. Het ophogen en/of verbreden van de goot is alleen toegestaan in overleg met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en de gemeente Borsele. In alle andere gevallen dient binnenisolatie te worden toegepast (koud-dakconstructie), waarbij een goede ventilatie tussen isolatie en dakbeschot moet worden gewaarborgd. Afdichtingsmiddelen, zoals kit en PUR-schuim zijn niet toegestaan. Historische kappen dienen voldoende te worden geventileerd.

5.2 Dakpannen

Het historisch pannendak vormt een wezenlijk onderdeel van het monument en is mede daardoor van belang voor het beeld. Op een pre-industrieel pannendak hoort bij voorkeur een met de hand vervaardigde, Oudhollandse pan te liggen. Het vervangen van de handvorm pannen door andere pansoorten en/of kleuren of door nieuwe Oudhollandse pannen is niet toegestaan zonder vergunning. Het eenvormige strakke uiterlijk van deze pannen is namelijk wezensvreemd aan het historisch dak. Bij het afnemen van de pannen dienen deze gesorteerd te worden en dienen de bruikbare exemplaren, dat wil zeggen pannen waarvan de levensverwachting 15 jaar of langer is, te worden hergebruikt. Mocht er een technische noodzaak zijn om tot gedeeltelijke of gehele vervanging over te gaan, dan verdienen hergebruikte pannen van dezelfde vorm en kleur de voorkeur. Bij veel materiaalverlies is het raadzaam met de bruikbare pannen één dakvlak te dekken. De bestaande bruikbare pannen worden bij elkaar gelegd, evenals de van elders aangevoerde hergebruikte pannen, dit wegens kleur-, textuur- en maatverschillen. Indien een dak gedekt is met een niet meer verkrijgbare pan, wordt in overleg met de Rijksdienst en de gemeente naar een oplossing gezocht. Bij een dak met Oudhollandse pannen moeten platte nokvorst of vorst conform de plaatselijke traditie worden toegepast, verwerking volgens plaatselijke traditie zoals van de wind af dekken en in specie. Het aansmeren van dakpannen is niet toegestaan. Voor het aansmeren van de nok- en hoekkepervorsten mag alleen kalkspecie worden toegepast. Het is aanbevelingswaardig onder Oudhollandse dakpannen een dampdoorlatende folie aan te brengen.

5.3 Leien

De oorspronkelijke wijze van dekken dient te worden gehandhaafd. Kunstleien of andere producten ter vervanging van natuurleien zijn niet toegestaan. Indien er twijfel bestaat omtrent de kwaliteit van de bestaande leien, kan ook voor de oude leien een keuring uitsluitel bieden over de te verwachten levensduur. Het keuren van leien op fysische, chemische en petrografische kenmerken van duurzaamheid en kwaliteit is van belang voor de instandhouding van daken. Bij vernieuwing is keuring van belang voor één specifiek object bestemde partij leien verplicht. Deze keuring moet door

een onafhankelijk onderzoeksinstituut worden verricht. De op basis van deze keuring te verwachten levensduur van de natuurlei dient ten minste 80 jaar te zijn. Keuring moet geschieden volgens de richtlijnen van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

5.4 Zink, koper en lood

Koper, lood en zink moeten bij restauratie op authentieke (technische en streekeigen wijze) worden toegepast met gebruikmaking van traditionele bevestigingsmethoden. Vervangen door kunststof materialen is niet toegestaan. Het toe te passen zink is minimaal zink 16 (1,1 mm) en koper minimaal 0,8 mm. Lood moet volgens de richtlijnen van de SIBL worden aangebracht, voor loden loketten en loden nokken moet minimaal 25 pondslod worden toegepast in verband met opwaaien en levensduur. Een platte kraal mag niet worden vervangen door een ronde kraal. Metaalwerk mag niet worden verlijmd. Het dilateren van goten moet gebeuren door middel van een broekstuk. Indien een goot geen monumentale waarde vertegenwoordigt, kan in overleg met de Rijksdienst en gemeente een expansiestuk toegepast worden. Het gebruik van een aluminium daktrim is niet toegestaan. Bij panden van voor 1860 moeten bij vervanging van vergaarbakken traditionele lokale modellen worden toegepast, ook indien in de bestaande situatie een ander model wordt aangetroffen. Alleen als de aangetroffen vergaarbak aantoonbaar ouder dan 50 jaar is, mag een soortgelijk model worden toegepast. Bij panden van voor 1900 moeten regenpijpen door middel van een stripbeugel worden bevestigd, waarbij de lengte van de oren gelijk moet zijn aan de diameter van de regenpijp. Alleen met vergunning mag zink door lood of koper worden vervangen.

5.5. Voorzieningen in het dak

Nieuwe dakkapellen, daklichten, zonnecollectors en doorbraken zijn alleen toegestaan met een omgevingsvergunning en alleen indien er geen monumentale onderdelen van de kap worden aangetast. Bestaande schoorstenen moeten worden gehandhaafd, ook buitendaks. Voorzieningen in het dak mogen maximaal eenderde van de lengterichting van het dakvlak beslaan, waarbij de som van de voorzieningen in en op het dakvlak (dakkapellen, dakvensters, loggia's enzovoort) niet meer dan eenderde van de lengterichting van het dak beslaat. Voorzieningen in het dak mogen niet boven vlieringniveau worden aangebracht. Bestaande rookkanalen en schoorstenen kunnen vaak gebruikt worden voor het wegwerken van moderne rookgasafvoeren, beluchtingskanalen enzovoort. Indien een extra dakuitmonding noodzakelijk is, dient deze passend te worden vormgegeven. (geen gemetselde schoorsteen toevoegen waar deze vroeger niet zat).

6. Gevelsparingen

De oorspronkelijke vensters en deurpartijen zijn mede bepalend voor de verschijningsvorm van het monument. Bestaande historische vensters en deurpartijen dienen daarom gehandhaafd te worden. Indien in het verleden vensters en deurpartijen zijn vervangen in materiaal, uitvoering en detaillering en dat naar het oordeel van de monumentencommissie niet toegepast had mogen worden, worden deze bij voorkeur vervangen door historisch verantwoord materiaal/uitvoering/detaillering. Kozijnen van kunststof zijn niet toegestaan.

6.1 Houten vensters en deurpartijen

Historische vensters- en deurpartijen behoren tot de monumentale waarden. Bestaande- en historische passende vensters en deurpartijen dienen daarom zoveel mogelijk te worden gehandhaafd. Het volledig vervangen van vensters of deurpartijen, die nog hersteld kunnen worden, is niet toegestaan. Zijn onderdelen van een historisch venster of deurpartij slecht, dan wordt niet het gehele element, maar alleen de slechte onderdelen vervangen. Een onderdeel is slecht als meer dan 40% is aangetast. De detaillering en de afmetingen van de nieuwe onderdelen van historische vensters of deurpartijen moet worden aangepast aan de bestaande detaillering en afmetingen en uitgevoerd in dezelfde houtsoort, dit in verband met nerfverschillen die ook na een herhaalde verfbeurt zichtbaar blijven. Voor reparatie van historische vensters en deurpartijen moeten oude beproefde verbindingstechnieken worden toegepast. Het verlijmen van verbindingen is niet

toegestaan. Het handhaven van een demontabele constructie heeft het voordeel dat de constructie voor reparatie altijd weer uit elkaar kan worden genomen. Reparatie van gedeelten van historische vensters- of deurpartijen moet gebeuren door uitstukken of aanlassen door middel van een liplas, L-las 2-2,5 x houtzwaarte, met dezelfde houtsoort als het bestaande venster of de deurpartij. Reparatiemortels op kunststofbasis mogen alleen voor gaten kleiner dan 10 cm³ worden toegepast. Het is niet toegestaan om openingen tussen kozijn en muur met kit of iets dergelijks af te dichten. De naden tussen kozijn en gevel kunnen met een damp open voeg van kalkspecie worden afgedicht. Door kit als materiaal te gebruiken op oude houten constructies kan de mogelijkheid tot uittreden van vocht worden geblokkeerd.

6.2 Beglazing

Historisch glas dient zoveel mogelijk gehandhaafd te blijven. Bij het aanbrengen van beschermende beglazing bij glas in lood vensters moet de ventilatie tussen het glas en de beschermende beglazing gewaarborgd zijn, waarbij de minimale afstand tussen beide glaslagen 45 mm bedraagt. Gebrandschilderd glas in lood mag alleen met vergunning in een zogenaamde museale opstelling geplaatst worden. De beschermende beglazing dient bij voorkeur niet te zijn ontspiegeld. Getrokken glas heeft de voorkeur ten opzichte van floatglas.

6.3 Isolerende beglazing

Bij het toepassen van isolerende beglazing is een monumentenvergunning vereist. De aanwezige monumentale waarden kunnen er overigens toe leiden dat er geen voorzieningen mogelijk zijn. Bij integrale vervanging is een zogenaamde KOMO keur niet haalbaar. Isolerende beglazing is niet toegestaan, tenzij er geen monumentale waarden in het geding zijn. Onder isolerende beglazing wordt zowel dubbel glas alsmede gelaagd glas met isolerende eigenschappen verstaan. Indien er geen vergunning wordt gegeven voor isolerende beglazing, zal voor een andere oplossing, zoals achterzetconstructie gekozen moeten worden. Met een achterzetraam wordt een raam aan de binnenzijde bedoeld. Isolerende voorzieningen aan de buitenzijde zijn niet toegestaan. Indien het bestaande raam omwille van isolerende beglazing aangepast mag worden, verdient buitenbeglazing geplaatst in stopverf de voorkeur. Indien de zwaarte van het raamhout niet toereikend is mag alleen met vergunning tot aanpassing of vervanging worden overgegaan als de bestaande ramen geen monumentale waarden vertegenwoordigen en/of in die mate in slechte staat verkeren dat ze niet te handhaven zijn. Schijnroeden of roedeverzwaringen zijn niet toegestaan. Oud glas heeft de voorkeur boven floatglas. Oud glas en glas in lood ramen moeten worden gehandhaafd. Glas in loodramen mogen niet in de luchtpouw van dubbelglas worden aangebracht.

7. Aanvullende uitvoeringseisen

Indien tijdens de uitvoering van vergunde werkzaamheden historische onderdelen tevoorschijn komen, waarvan het bestaan voordien niet bekend was, is de vergunningshouder verplicht dit te melden bij de gemeente Borsele. Indien noodzakelijk kan de gemeente een revisie van het bouwplan eisen in aanvulling op de verleende omgevingsvergunning. De uitvoerenden moeten medewerkers van de gemeente de mogelijkheid bieden tijdens de werkzaamheden onderzoek uit te voeren. Een monument moet tijdens de uitvoering van de werkzaamheden te allen tijde afdoende tegen weersinvloeden beschermd zijn. Historisch waardevolle elementen moeten tijdens de restauratie- en verbouwingswerkzaamheden daarbij extra beschermd worden tegen beschadiging en/of diefstal. Onderdelen die hergebruikt zullen worden, maar voor de uitvoering van de werkzaamheden tijdelijk worden gedemonteerd, moeten droog, geventileerd en beschermd tegen mogelijke beschadigingen worden opgeslagen.

Bron: Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Programma van Eisen kwaliteit Monumenten Amsterdam en Stichting Dorp, Stad en Land te Rotterdam.